

Kolumbus
ngerentuli
hogy ő
ár jártak
fölfedezé-
en a Ko-

ítették ki
sok, elbe-
anok nyu-
merikáról
ak Ame-
ersze az ő
lt semmi
És hogy
an, annak
bb helyen
vényeiket
meg.

ak!

ott,
ra,

int ;

on :
jom,

eum-épület.
társulat.

KIS LAP

HIÚZ LESBEN. (Lásd a 270. lapon.).

LAURA ÉS JULISKA.

— Vigjáték két felvonásban. —

Személyek:

HALMAINÉ
 LAURA, unoka-huga
 BOKROS, öreg tisztartó
 KORPÁSNÉ
 JULISKA } gyermekei.
 PETIKE }

I. felvonás.

(Paraszt udvar, Jobbra egyszerű házaeska, a háttérben alacsony kerítés.)

Első jelenet.

Petike (a ház megül jön és visszanéz.)

Csak maradj ott szépen, báránycám... ott nem lesz semmi bajod... árnyékban vagy, füvecskéd is van és nem érhet semmi veszedelem, ott nem bánthat az a kényes kisasszony. No, az már igaz, hogy kényes! Soha ilyet! Még ezt az én szegény báránycámát sem hagyhatta békességben, mintha bizony valami veszedelmes jószág volna! Pedig milyen kedves, ártatlan teremtés! Nem is láttam még senkit, a ki ne szerette volna, csak ezt a dölyfös Laura kisasszonyt. Szeretném pedig tudni, mit ártott neki? A nagyságos asszony soha sem szólt semmit... akárhányszor látta, hogy ott van a báránycám. Mért is szólt volna? A mig én a kertben gyomlállok, dolgozom, megkötöm a báránycámát a sövény mellé, ott legelész, és nem tesz kárt senkinek... de ez a kényes kisasszony mégis belebotlott. Ha engem csufol, azt nem bánom... de a báránycámát ne bánts! Inkább haza is hoztam. Pedig kikapok édes anyámtól, tudom, hogy félbe hagytam a munkát.

Második jelenet.

Előbbi. Juliska, majd Korpásné.

Juliska (a házból jön.) Hát te itthon vagy, Petike? Jaj de jó, hogy haza jöttél.

Petike. Ugyan miért?

Juliska. Majd megtudod mindjárt. Nagy ujság van ám, vendégek jönnek.

Petike (csodálkozva.) Vendégek? Ugyan kicsoda?

Juliska. Találd ki.

Petike. De már azon nem töröm a fejemet. Nem tudok én senkit, a ki hozzánk jöhetne. Mit is keresne ilyen szegény embereknel? Nem vagyunk mi uri népek, hogy vendégek járjanak hozzánk.

Juliska. Már pedig uri vendégek jönnek, nagyon nagy uri vendégek. Nem is volt még olyan soha a házunkban.

Petike. Ne bolondíts már no!

Juliska. Csupa tiszta igazság, a mit beszélek. A kastélyból jön ide az a kedves jó nagyságos asszony. Itt volt az öreg tisztartó ur, sokáig beszélgetett édes anyánkkal, csak hogy nem tudtam ám mit, hanem mikor elment, azt mondta, hogy nemsokára eljön a nagyságos asszonynyal, meg a Laura kisasszonynyal.

Petike. No, a kisasszony otthon is maradhatna, avval biz' én nem igen szeretek találkozni.

Juliska. Magam sem... dolgozni sem szeretek járni a kastélyba, mióta ez a kényes kisasszony megint itt van. Még a köszönést sem fogadja.

Petike. Nem ám! Hanem azt én ugyan föl sem venném. De ha megesik, hogy szólni kell hozzá, úgy felel, mintha sajnálná még a szót is a szegény embertől

ha pedig teheti, hát mindig mond valamit, a mivel bántja az embert.

Juliska. De mennyire. Pedig tanulhatna a jó nénikéjétől, a kedves jó nagyságos asszonytól. Eddig egész öröm volt, ha ott a kastélyban kellett dolgozni, de most jobb szeretem, ha édes anyánk nem küld oda.

Korpásné (a házból jön.) Gyerekek, mit fecsegték itt, mit lopjátok a napot? Mikor annyi a dolog! Hát nem tudjátok, milyen nagy tisztesség éri a mi szegény házunkat? Uri vendégek jönnek! Rendbe kell szedni mindent, különben megszólhatnak.

Juliska. Azt ugy is megteszi az a gögös kisasszony, hát hiába fáradszunk. De hát édes anyácskám, mit akarnak ezek az uraságok? Hiszen ha kell nekik valami, mindig hívatni szoktak...

Korpásné. Ne törd azon a fejedet. Ők tudják, mit akarnak. Inkább menj a pinczébe és hozz egy köcsög tejet... nagyon jó tejeckénk van, megkinálhatjuk vele még az uraságot is.

Juliska. De meg ám! Nekik sincs jobb, tudom; nem fogunk vele szégyent vallani. Ahol jönnek már ni.

Korpásné. Szaporán, Peti! Hát nem hallottad, mit mondtam?

Petike. Igen is, megyek már. (Félre.) Pedig inkább szeretnék nem menni, mint hogy annak a kiállhatatlan Laura kisasszonynak hozzak valamit. Tessék! Most még megiszsa a mi jó tejeckénket is. (El.)

Harmadik jelenet.

Korpásné, Juliska, Halmainé, Laura, Bokros.

Halmainé (a kerítésen túl jön Laurával és Bokrossal.) De hát hová vezet, kedves

Bokros ur? Hiszen már a falu végén vagyunk.

Bokros. Már el is jutottunk a czélunkhoz. Ezen a kapun tessék besétálni, ide ebbe az udvarba.

Laura (a kapuban megállva.) Micsoda? Valami paraszt-házba akar vezetni?

Bokros. Igen is, ide a kis zsellér-házba... itt lesz egy kis dolgunk, amott van Korpásné asszonyom, már is vár minket.

Laura (megvetőleg.) Kedves tisztartó ur, csak nem hiszi, hogy én ide bemegyek, efféle koldus kunyhóba?

Halmainé. No no, kedves Laura; nem koldusok ezek, hanem tisztességes, bár szegény emberek; én régóta jól ismerem őket.

Laura (kevélyen.) De mi közöm hozzájuk? Csak nem kívánja tisztartó ur, hogy látogatást tegyek ilyen rongyos népségnél?

Halmainé. Ejnye, kedves leányom, hát csak nem tudsz leszokni erről a kevélykedésről? És olyan hangosan mondd ezt, hogy ők is meghallják. Látod, hogy itt vannak közel.

Laura. Hát aztán? Hadd hallják. Tudja nénikém, hogy ki nem állhatom az ilyen közönséges népséget. Aztán bánja is az, akármit mondanak neki. Nem érzik ők azt úgy, mint mi.

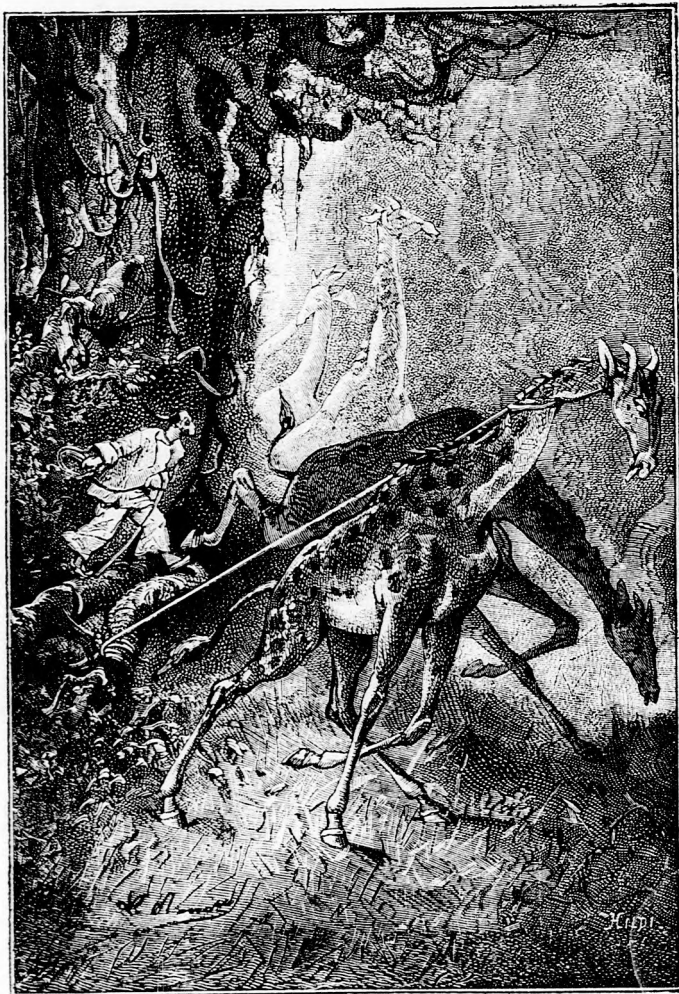
Bokros. Jól van jól, csak menjünk beljebb. (Bevezeti őket az udvarra.) Majd meglátjuk, hogy fog beszélni a kisasszony, ha egy kissé otthon lesz ebben a házikóban.

Laura (hevesen és hangosan.) De már azt kikérem, hogy a tisztartó ur ilyeneket beszéljen. Be sem teszem a lábamat ebbe a

viskóba, hiszen képzelem, hogy bokáig járnak ott a szemétben.

Juliska. De már bocsánatot kérek, kisasszony, a mi házukba bizony bemehet,

mert ha szegények vagyunk is, azért tisztánálunk minden s ne tessék azt hinni, hogy talán bizony kár esnék a drága ruhájában, ha leülne a mi székünkre.

ZSIRÁF-VADÁSZAT. (Lásd a 267. lapon.)

Laura (megvetőleg.) Hallgass, te kis mihaszna! Hogy mersz beleszólani az én beszédembe? Hord el magad!

Korpásné. Menj hátrább, Juliskám, menj. (Halmainéhoz.) Ne haragudjék, kedves jó nagyságos asszonyom, még nagyon

gyerek
tudja
gekkel

H

Korpá
harag

B

menjü

L

megye

sem e
megpi
enged
felé ki

L

nálok

H

szolgá

H

én be

gyerekleány ez az én kis Juliskám, nem tudja, hogy kell beszélni az uri vendégekkel.

Halmainé. Nem tesz semmit, kedves Korpásné! Gyerekbeszéd az csak, hogy haragudhatnék miatta valaki?

Bokros. Természetesen. Hanem most menjünk beljebb.

Laura. Mondtam már, hogy nem megyek be. Elég hogy idáig eljöttem.

Bokros. Elég? No, majd megvállik, hihíhí. (Gunyosan néz rá és nevet.)

Laura (haragosan.) Kérem, tisztartó ur, most már elég. (Kevélyen) Meghiszem, hogy ön kedves embere a néninek meg az én atyámnak is, de én nem tűrök el efféléket.

Korpásné. Jaj de sajnálom, hogy a drága kisasszony haragszik. Ha nem teszük bemenni a házba, hát én a világért

ALOMSZÜSZÖK BANDIKA. (Lásd a 267. lapon.)

sem erőltetem. Talán itt a lóczán tetszik megpihenni. Ha a nagyságos asszony megengedné, megkínálnám egy kis tejjel. (Kifelé kiált.) Peti te! Hozd hamar a tejet!

Laura. Nem kell, majd otthon ozsonálók csokoládét.

Korpásné. Cso... kocsonyádéval nem szolgálhatok, de jó tejem van.

Halmainé. Csak ide vele, majd iszom én belőle.

Negyedik jelenet.

Voltak. Petike.

Petike. Hivott édes anyám?

Korpásné. Persze! Hát a tejet hol hagytad?

Petike. A tejet? Miféle... Ahá, igaza! Annak bizony vége van, mert a kis báránycámhoz mentem egy kicsit, épen kezemben volt a köcsög, kiütötte a kezem-

ből s a tej szétfolyt. De azért nem veszett ám kárba, a báránka fölnyalta a földről.

Korpásné. Ejnye semmirevaló, hát azért küldtelek én a tejért, hogy a báránnyal itasd meg? No megállj, ezért kikapsz. (Utána indul.)

Halmainé (nevetve megfogja.) Soh'se bántsa, lelkem, hiszen nem olyan nagy baj; hadd hizzék a báránka. Majd eljövünk máskor jó tejre.

Korpásné. Lesz is, kérem alássan, szerencsémnek fogom tartani.

Bokros. Jól van, ne beszéljünk erről, most fontosabb dolgunk van. Hát mondja csak, Korpásné asszonyom, itt van együtt az egész családja?

Korpásné. Igen is, kérem alássan. Ez a Juliska, ez meg a Petike... tetszik tudni, az uram harmadéve meghalt.

Petike (ki ezalatt Laurát bámulta, hirtelen nagyot nevetett.) Hihihí! No már ez mégis furcsa! Hihihí!

Korpásné. Mit nevezsz, te semmiházi?

Petike. Már hogy ne nevetnék, édes anyám, mikor olyan furcsa... ni, a kisasszonynak madár van a fején... a kalapján, bizony azt hittem, hogy elröpül.

Laura. Neveletlen ficzkó vagy, tudod. Én tovább nem maradok itt. (Indul.)

Bokros (komolyan.) De csak maradjon, mert valami komoly mondani valóm van.

Laura. Eh, mit bánom én a magam unalmas dolgait.

Bokros. Hm! A kisasszony nem igen udvarias, mondhatom. No de se baj, az meglehet, hogy én unalmas vagyok... de a mit mondani fogok, az nem lesz unalmas. (Levelet vesz elő zsebéből.) Ismeri ugye az apa irását? (Mutatja neki.)

Laura. Hogy ne ismerném? (Nézi.) Ez az ő irása!

Bokros. No's tehát hallgassák mindnyájan. A levélben ez van. (Olvassa.) »Kedves öreg barátom! Azt hiszem, már eddig is kitalálta, miért küldtem Laurát oda rokonomhoz, Halmainéhoz. Ideje, hogy visszavegyem igazi gyermekemet. Jól tudja, kedves barátom, milyen furcsa gondolatom támadt, mikor leányom még alig egy éves volt. Azt akartam, hogy mint egészséges, erős falusi gyermek nőjjön fel és kicsi korában ismerje meg a szegénységet, munkát, hogy aztán megbecsülje, mikor visszaveszem magamhoz és gazdagságban fog élni. Korpásné asszonynak éppen olyan koru gyermeke volt, tehát kicseréltük a két kicsikét, én neveltem az ő leányát, ő az enyémet...«

Halmainé (csodálkozást mutatva.) Mit hallok!

Laura (ijedten mozogva, kapkodva.) Nem értem... mi ez?

Bokros. Mindjárt a végére érünk. (Olvas.) »Megvallom, nekem nem igen sikerült a nevelés, az ő leányából kiállhatatlan, szivtelen teremtés lett, ideje, hogy visszatérjen igazi helyére, én pedig megkapjam igazi gyermekemet, a ki Juliska néven Korpásnénál él. Azért hát, kedves barátom, vezesse el Laurát Korpásnéhoz és hozza onnan el az én kedves Juliskámat. Rokonom, Halmainé, egyelőre bizonyosan magához fogadja, mig én elmehek érte.«

Halmainé. Ez valóban meglepő! Tehát nem Laura az én rokonom, hanem Juliska! És Laura a maga leánya, Korpásné?

KORMOSKA KALANDJAI.

A kis Lottikának volt egy kicsi cziczuskája, mely olyan fekete volt, mintha korom lett volna a bundácskája. Ezért hát Kormoska volt is a neve.

Lottika nagyon szerette Kormoskát, mindig együtt játszottak s a kis cziczának olyan jó dolga volt, hogy akár egy kis királykisasszonnyal sem cserélt volna. És mégis bajba jutottak: ő is meg Lottika is.

Egy napon Lottika pompás édes tejeckét töltött a tányérba Kormoska számára.

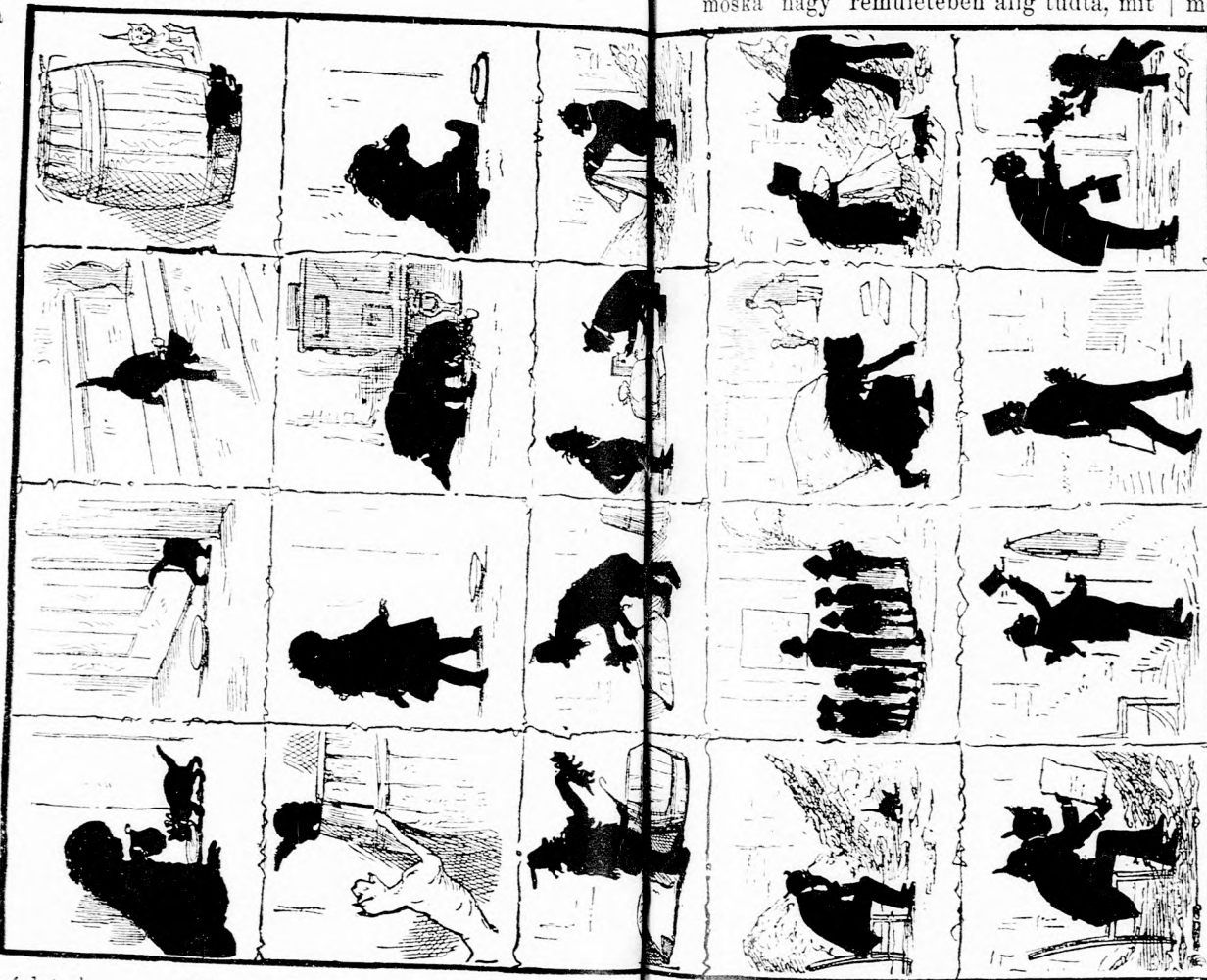
— Így ni, cziczuskám, ozsonnálj. Most pedig én is megyek ozsonnálni. Majd visszajövök nemsokára, addig jól viseld ám magadat, el ne menj, el ne bujjál sehová.

Ezt mondta Lottika; de jó lett volna, ha egy kicsit gondosabb és nem hagyja maga után nyitva az ajtót. Hát bizony, ha Lottika gondatlan volt, Kormoska meg engedetlen volt. Alighogy megette a jó tejeckét, körül nézett s látta, hogy nyitva van az ajtó.

— Nagyon jól van, gondolá. Legalább mehetek sétálni. Lottika fog ám keresni; nem tudja, hová lettem. Hanem vacsorára haza jövök.

Kisétált az ajtón és a tornácra jutott, innen pedig a lépcsőhöz. Itt egy pillanatig gondolkozott, mert még soha

sem járt lépcsőn. De habozása nem tartott sokáig, neki indult és gyorsan ment lefelé; egy párszor le is bukfenczezett, de ezen még mulatott s szerencsésen lejutott az udvarra.

— Lám, ez itt sokkal tágasabb, mint odafent a szűk szoba. Itt már aztán lehet szaladgálni.

Hozzá is fogott, de egyszerre nagy veszedelmet vett észre. Egy nagy kutya

közeledett morogva s Kormoska ijedten bujt egy hordó mögé, onnan lesve, jön-e az ellenség. Jött biz az egyenesen feléje, mérgesen viczoritva fogait. Most már Kormoska nagy rémületében alig tudta, mit

mert a következő pillanatban a kutya már ott termett, és dühös ugatással förmedt rá a megriadt cziczuskára. Ágaskodott is utána, de szerencsére nem érte el s Kormoska kissé megkönnyebbülten látta, hogy ellensége nem juthat hozzá. Igen ám, csak hogy a bős eb nem tágitott a hordó mellől, ostrom alatt tartotta Kormoskát, ki aggódva gondolt arra, hogy mikor és miképen fog innen szabadulhatni.

Ezalatt odafent a szobában Lottika megozsonnált, játszott egy kicsit a bábujával, aztán eszébe jutott, hogy megigérte Kormoskának, hogy vele fog játszani. Sietett a másik szobába, de biz ott Kormoskának csak a hült helyét meg az üres tányért találta.

— Hol vagy, cziczuska? Elbujtál, kis gonosz?

Hivogatta, szólítgatta, de hiába, Kormoska nem jött elő. Kereste mindenfelé, ágy és szekrény alatt, konyhában, folyosón, de mind hasztalan, a kedves kis czicza eltűnt. Erre aztán Lottika keserves sirásra fakadt, oda ült a Kormoska tényérkája mellé és zokogott, a mi persze nem hozta vissza a kis cziczát. Mert hát, mint tudjátok, az utólagos sirás bizony nem használ semmit. Na-

tegyen. Ha szökni próbál, az a veszedelmes nagy kutya bizonyosan utóléri. Nem tudott okosabbat tenni, mint hogy nagy erőfeszítéssel hirtelen fölugrott a hordó tetejére. Szerencséje volt, hogy ezt tette,

gyon kényelmes dolog volna az, ha egy kis sirással segíteni lehetne valami bajon! De biz' azt nem lehet és Lottika is okosabban tette volna, ha nem hagyja nyitva az ajtót, melyen át Kormoska megszökött.

Mikor kis urnője annyira siratta, akkor Kormoska már messze volt. Egy rongyszedő tévedt oda az udvarra és megpillantván a kis macskát, megfogta.

— Ez is jó lesz nyomtatéknak. Majd nevet a gazdám, hogy mit hoztam neki.

Fogta Kormoskát és bedugta a zsákba, a sok rongy és mindenféle szedett-vedett holmi közé. Szegény Kormoska! Neki bizony egy csöppet sem tetszett ez az állapot, ott bent a sötét zsákban; sajnálta is szörnyen, hogy szófogadatlan volt s kiment a szobából. Fogadta is, hogy nem tenné többször, csak még egyszer otthon lehetne. De hát nem lehetett és az ilyen késő bánat már ép úgy nem segített rajta, mint Lottikán a sirás.

A rongyszedő hátára vetette a zsákot és sietett vele hazafelé a gazdájához, a vén rongykereskedőhöz. A raktárban megmászálták a zsákot, a gazda kifizette az embernek a napi bérét s a rongyszedő elment. A vén kereskedő pedig kibontotta a zsákot és kitöltötte tartalmát a többi rongyhalomhoz. De mekkorát bámult, sőt azt hiszem egy kicsit meg is ijedt, mikor a zsákból legelőször is valami eleven fekete kis portéka ugrott ki.

— Ni ni, egy kis macska! Bolondos ficzkó az a János, mit nem szed össze! De milyen szép kis czicza... megtartom, legalább mulattatni fog.

Meg is tartotta és nagy mulatsága telt a bohó kis állatban. Nem is volt Kormoskának rossz dolga, de azért mégis csak jobb volt hajdan Lottikánál és vágyott is vissza mindig régi otthonába. Hanem arról szó sem lehetett, itt jobban vigyáztak rá, ki nem mehetett a ház-

ból; és ha kimehetett volna is, ki tudja, eljutott volna-e haza.

Lottika ezalatt annyira busult kis kedvence elvesztésén, hogy a mama végre megsajnálta.

— Mepróbáljuk, talán visszaszerezhetjük. Bizonyosan ellopta valaki, de ha megtudja, hogy nagy jutalmat kap, visszahozza.

Nyomattak tehát hirdetést, melyen az volt olvasható, hogy a ki Kormoskát megtalálja és visszahozza, öt forintot kap. A hirdetményt kiragasztották a falakra s ott aztán olvasták is sokan. Le volt írva Kormoska apróra, milyen a színe, milyen a füle-farka, milyen a piros nyakkendőcskéje; a ki meglátta volna, bizonyosan ráismer. Az iskolás fiuk közt volt is sok, a ki szerette volna megszerezni az öt forintot, keresték is Kormoskát, minden fekete macskára ráfogták messziről, hogy az Kormoska; biz' az nem volt igaz.

De nem csak azok olvasták a Kormoska híret, a kik az utca-sarkon megálltak, tele lett annak hírével az egész város. A ki nem akart is megállni a hirdetmény előtt, mégis el kellett olvasnia a Lottika kedvencének eltűnéséről szóló hirdetést, mert egy csomó nyomtatványt oda adtak néhány ügyes gyerkőczenek s ezek az utcán járva, minden embernek kezébe nyomtak egy-egy példányt. Az emberek kíváncsian kezdték olvasni, hanem aztán persze eldobták, mikor látták, hogy valami elveszett macskáról van benne szó.

Az öreg Boris asszony, a János felesége, látta, mikor ilyen nyomtatványt eldobtak. Ő is épen olyan rongyszedő volt mint a férje, kíváncsi is lett, vajjon mi

ki tudja,

busult kis
ama végre

sszaszerez-
laki, de ha
kap, visz-

st, melyen
Kormoskát
rintot kap,
a falakra s
e volt irva
ne, milyen
akkendőcs-
nyosan rá-
t is sok, a
z öt forin-
den fekete
hogy az
az.

ák a Kor-
on megáll-
gész város.
irdetmény
a Lottika
hirdetést,
oda adtak
k az utcán
e nyomtak
kiváncsian
rsze eldob-
ni elveszett

János fele-
tványt el-
szedő volt
vajjon mi

lehet azon a papiroson. Fölvette és nézte, sokáig nézte, de egy csöppet sem lett okosabb. Találjátok ki miért? Én azt gyantom, hogy azért, mert nem tudott olvasni.

— Haza viszem a gazdánknak, majd elolvassa ő; gondolta magában.

El is vitte s mialatt a gyűjtött holmit kiszórta, elbeszélte az öreg kereskedőnek, hogy az utcán ilyen nyomtatott papirost osztogatnak, de az emberek eldobják. Valjon mi lehet rajta.

— Haszontalanság, felelt az öreg.

De aztán mégis csak elolvasta?

— Nini, hisz ez az én kis fekete cziczámról szól. Az ám . . . szóról szóra ráillik a leírás. Az a semmirevaló János ellopta ezt a kis macskát. Jutalmat ígérnek érte . . . bizonyosan nagy kedvence volt valami kis gyermeknek. Már így nem tarthatom meg, visszaviszem, ne busuljon az a szegény kicsike.

Voltakép sajnálta az öreg, hogy meg kell válnia Kormoskától. De becsületes ember volt és nem habozott. Fogta a kalapját, karjára vette Kormoskát és megindult vele Lottikáékhoz, mert a hirdetményen persze ki volt irva, hová kell vinni a kis cziczáat.

Volt aztán nagy öröm, mikor a jó öreg átadta Kormoskát a kis Lottikának. Örült Lottika is, meg Kormoska is, a mama is, de még a jó öreg kereskedő is, a ki persze nem fogadott el jutalmat, mert neki elég volt az, hogy a kicsinynek örömét látta.

A mama intette Lottikát, hogy jövőre jobban vigyázzon kedvencére, Lottika pedig komolyan intette Kormoskát, hogy többé ne merjen kalandokra indulni, mert

nem mindig találna ám olyan becsületes jó öregre. Ugy gondolom, Lottika is, Kormoska is megfogadták az intést, mert azóta nem érte őket többé ilyen szomorúság.

ÁLOMSZUSZÓK BANDIKA.

(Képpel a 261. lapon.)

BABÁM Jankó gyerünk kumni,
Egy jó versecskét alunni;
Kifáradtunk mi ma már
Vetett ágyam várva-vár.

Hej! Hanem sokat is tettünk,
Szorgalmasan ittunk-ettünk —
S én költém el, te hamis,
A te porciódát is.

Persze kópé, persze: már most
Te csöppecskét sem vagy álmos,
S míg én alszom, azalatt
Szemed is nyitva marad.

Hogy virrasztasz, — bánom is én,
De csendesen légy kicsikém,
Tiszteld bennem a magyart,
Pihenésem ne zavard.

Aluszom én, mint egy püspök,
A míg elkészül a früstök,
Addig ráérünk mi, hát:
Servus Jankó, jójszakát!

ZSIRÁF-VADÁSZAT.

(Képpel a 260. lapon.)

A forró éghajlat állatai közt a legsajátosabbak egyike a zsiráf. Testalkata olyan furcsa, hogy akaratlanul is nevetni kell rajta, mert az egész állat, mintha csupa nyakból állana. Mig más

négylábuaknál az első lábak kisebbek, a hátsók nagyobbak, a zsiráfnál megfordítva van s erős melléből oly hosszúra nyulik föl a nyaka, hogy a teljesen kinőtt zsiráf kicsike feje majd két ölnyire van a földtől. Szőre azonban szép sárga, sötét nagy pöttyökkel s ha a budapesti állatkertben, hol több zsiráf van, jobban megnézitek, utoljára is azt fogjátok találni, hogy szép állat, ha furcsa is.

De nemcsak szép, hanem nagyon jámbor, szelid jószág is és otthon, afrikai honában, igen könnyű elfogni. Szaladni jól tud és ugyancsak kifárasztja a lovast, de a vadászok nem is sokszor fáradnak ily módon, hanem, ha elevenen akarják elfogni, lesbe állanak az erdőben, melyben a zsiráf többnyire csapatostul legelész, a fák ágairól szedegetve le a levelet. A vadászok hosszú köteleket visznek magukkal és kétfelé oszlanak. Az egyik rész lesbe áll és a kötelek végét odaerősíti valamelyik fa törzséhez, aztán fölszedve a kötelet, dobásra készen tartja. Ezalatt a többi vadászok megkerülik a zsiráf csapatot, lövésekkel megriasztják és abba az irányba üzik, hol a hurokvetők állanak. A mint a megriadt állatok ide érnek, a lesben álló vadászok hirtelen rádobják a kötélhurkot egy-egy zsiráf nyakára s a zsiráf meg van fogva. Hiába igyekszik tovább, a fához erősített kötél nem ereszti s ha nagyon erőlködik, a kötél összeszorítja a nyakát, s a zsiráf fuldokolva rogy össze. Ekkor kényelmesen megkötözik és elvezetik. Nem is nagyon viaskodik, hanem engedi magát vezetni s a fogságba is hamar beleszokik. Ha jól tartják, ápolják, európai állatkertekben is sokáig eléledgél és nagyra nő.

A hurokkal való fogáshoz persze nagy ügyesség kell. Legtöbbször puskával vadásznak rá s szép szőrű bőre és jó husa miatt kedves zsákmánynak tartják.

SZERETET A MADARAK KÖZT.

ARAGADOZÓ madarak közt a leghatalmasabbak egyike a sas. Kegyelem nélkül ragadja meg prédáját, mindenféle kisebb, nagyobb állatot, sőt megtámadja a kisebb gyermeket, de még a vadászt is, jóllehet nem hurczolhatja el. Bármily kegyetlennek látszik is azonban a sas, mégis tud gyöngéd lenni, szeretetet tanusítani s erről egy szavahihető gazda ezt beszéli:

»Egy napon puskával a vállamon jártam kint a mezőkön, mikor egy nagy sast pillantottam meg, mely a levegőben keringett. Bizonyosan prédára lesett. Lekaptam vállamról a puskát és rálöttem. Találtam is, de nem egészen jól, csak egyik szárnyán sebeztem meg. A sas lefelé kezdett esni, de aztán nagy erőfeszítéssel és hangos rikácsolás közben csattogtatta szárnyait, egy közeli sziklához igyekezvén eljutni.

Nem igen jutott volna el oda, mert láthatólag mindinkább gyöngült. De a szikla felől ekkor egy másik sas röpült elő, nyilván párja a sebesültnek. Odaröpült a sebesülthöz, megfogta csőrével és karmaival s így segítve őt, eljutottak a sziklához. Láttam, hol van a fészük s könnyű lett volna a sebesültet kézhez kaparitanom. De nem bántottam, mert kíváncsi voltam, mi fog történni. Megfigyeltem vagy tiz napon át és láttam, hogy az egészséges sas mindennap visz zsákmányt a fészekbe, tehát gondoskodott a sebesült táplálásáról. Ez annyira mehatott, hogy azután sem bántottam őket s nem sokára mind a két sast láttam röpkedni, a sebesült tehát szerencsésen meggyógyult szerető társa gondoskodása által.«

A KESZTYÜ.

*Készen volnék kimenőre,
Még a kesztyűt, oszt előre!*

*Gonosz jószág, pedig herczig, —
Várjon dadám még egy perczig.*

*Sietős a dolog! Juj ni,
Milyen nehéz bele bujni!*

*Soh' se hittem, hogy fel mégyen; —
Mehetünk már, hála legyen!*

HIÚZ LESBEN.

(Képpel a czimlapon.)

GYANUTLANUL ballag az erdőben a szelid, ártatlan őzike kicsi fiaival. Megszomjaztak s a szikla tövében fakadó tiszta forráshoz indultak, hogy szomjukat oltás. És ott, közel a forráshoz, ott várja őket a veszedelem. Hiúz leskelődik rájuk.

A hiúz egyike a legvérengzőbb ragadozó vadaknak. A macskafajból való s rendkívül ügyes és ravasz. Zajtalanul lopózik tova a sűrűségben s nagyon jól ki tudja lesni, hol talál legbiztosabban prédára; tudja, hogy az erdő többi kis és nagy állatai eljárnak a forráshoz, tehát leginkább oda áll lesbe. Nem száll egyenesen szembe, hanem ravaszul lepi meg kiszemelt zsákmányát. Igen jól tud fára mászni, felkapaszkodik tehát a közel levő fák egyikére s ott meglapul a vastag ágon, mozdulatlanul fekszik, úgy hogy senki sem gyaníthatja, hogy ott van. De ő mindent jól lát rendkívül éles szemével s mikor kiszemelt prédája a fa közelébe ér, akkor ő a magasból hirtelen ráugrik a hátára és agyon marja.

A sűrű erdőből csak ritkán jön elő, de ha a rengetegben nem talál könnyen prédát, megtámadja a juhnyáját is. A vadászok elől azonban bölcsen ovakodik s szinte ritkaság, hogy valaki hiúzt löjjön, mert a ravasz, szemes állat már messziről észreveszi és ha másképp nem menekülhet, a fák sűrű lombja közt lapul meg, úgy hogy a vadász sokszor elmegy alatta és mégsem látja. Csak nagyon tapasztalt vadásznak, ügyes csellel, csalétekkel sikerül hozzáférni a hiúzhhoz. Végző szorultságában a hiúz megtámadja az embert is; de ha csak teheti, inkább menekül. Mai napság hiúz már csak a magyar kárpáti hegységeinkben van, de ott sem sok. Évenként alig egynehányat lőnek le.

Az erdő kisebb állatainak van okuk rettegni a hiúztól, mert bajosan tudnak előle menekülni, nem tudhatják, mikor

ugrik valahonnan a magasból hirtelen a nyakukba. És ha egyszer megragadja prédáját, nem is ereszi el, karmaival, hatalmas fogaival addig marcangolja, míg a szegény áldozat összeroskad.

De a két őzike, remélem, mégis menekül. Az őzmama nagyon óvatos, mert félti kicsikéjét. Finom szaglásával már érzi, hogy valami ellenség van közel s ha nem látja meg, annál inkább fog őrizkedni, mert tudja, hogy a lesben álló ellenség a legveszedelmesebb. A vérszomjas hiúz tehát ezuttal hiába leskelődik s ugyancsak fog boszankodni, mikor a két őzike egyszerre megfordul és szerencsésen elmenekül.

MUNKA ÉS JUTALOM

— Mese. —

VIGAN élte világát Pejkó, a fiatal csikó. Nem volt egyébre gondja, csak hogy egyik-igyk s az öreg lovak körül ficzánkoljon. Nőtt, erősödött. Hanem egy napon a gazda így szólt a kocsishoz:

— Be kell már fogni a Pejkót is. Elég erős, ideje hogy dolgozzék.

És befogták Pejkót az öreg szürke mellé az eke elé.

Kimentek a mezőre s ez a menet tetszett Pejkónak, az eke nem volt nehéz. De a mint a szántóföldre értek, a kocsis bevágta az ekevasat a földbe s most már ugyancsak huzni kellett, csak lassu lépésben jutottak előre.

Pejkó mihamar bele unt a lassu lépésbe s alig várta, hogy a szántóföld tulsó végibe érjenek. Mikor odaértek, így szólt az öreg Szürkéhez:

— No ez ugyan egy csöppet sem volt mulatságos, mondhatom. És most vajon hova megyünk?

— Visszatérünk épen oda, a honnan jöttünk.

— Még csak az kellene! Hát aztán miért?

De az öreg Szürke nem felelt, mert már fordulást parancsolt a kocsis.

— Miért fordulunk vissza? kérdé ismét Pejko s türelmetlenül rugdalózott.

— Ne nyugtalankodjál, mert mindjárt kikapunk az ostorral, felele Szürke.

Csakugyan az történt, a mit Szürke mondott. A kocsis rájok csapott az ostorral, aztán megindultak visszafelé, szorosan az előbbi barázda mellett szántva új barázdát.

— Jaj de unalmas dolog ez! sohajtá Pejko. Bár csak ott volnánk már a végiben.

Eljutottak oda, de biz azzal Pejko nem nyert semmit, mert ekkor meg visszafordultak és ez így ment aztán tovább, mindig egyformán, mert hát a szántás persze nem mehet máskép.

— De hiszen ez borzasztó! türelmetlenkedék Pejko. Meddig fog még ez tartani?

— Addig, míg ezt az egész tábla földet fel nem szántjuk. Ma nem is leszünk készen.

Pejko kétségbe akart esni, de ez nem segített; azért hát kedvtelenül húzta az igát s mikor este végre kifogták a hámból, így szólt:

— Köszönöm ezt a mulatságot! Hát ez az, a mit ti munkának neveztetek? Nem kérek belőle s remélem, gazdánk jobban megbecsül, hogysen többé ilyesmibe fogjon.

De ezt hiába remélte. Másnap, harmadnap és azután is csak szántania kellett. Már nem is panaszkodott, egészen elkeseredett.

Végre azonban beköszönt a tél, a föld megfagyott, a lovak az istállóban pihentek s jó abrak mellett Pejko is visszanyerte jó kedvét. Egy napon, mikor javában ropogtatta a zabot, így szólt az öreg Szürkéhez:

— Ez már egészen más élet, mint mikor odakint naphosszat jártuk végig azt

a szántó földet. Az már csak hiába való fáradság volt, ugy-e?

Felelet helyett az öreg Szürke ezt kérde:

— Hogy izlik ez a zab?

— Oh, pompásan.

— No lásd, ha azt a fárasztó munkát nem végeznők, akkor nem volna zabunk. Ezt a pompás csemegét az az unalmas, fáradságos munka szerzi meg, azért tehát, mikor a munkát végzed, ne arra gondoldj, milyen terhes az, hanem arra, milyen kellemes lesz majd élvezni a gyümölcsét!

SNUCZI, PUCZI ÉS A KONCZ.

— Tanulságos história. —

SNUCZI és Puczi édes testvérek voltak, még pedig négylábon járó testvérek, mert biz' ők nem voltak egyebek kis pinesi kutyáknál. Borzasok voltak, meg veszedő, nyugtalan kis jószágok is, de gazdájoknak, a kis Sándornak így tetszettek legjobban. Ő mulatott mindig velök és kedve telt Snuczi meg Puczi torzsalkodásaiban, melyek néha tréfából, néha komolyan is folytak.

De már azt nem mondhatnám, hogy mindenki annyira szerette volna Snuczit meg Puczit. Mert hát ő kelmék sokszor láb alatt voltak és bedugták az orrukat oda is, a hol nem volt semmi keresni való. Legfőképen az öreg Jutka szakácsné semmikép sem élt jó barátságban a két pincsel. Mindenféle gonoszságot rájuk fogott, hogy a konyhában ezt is, azt is ellopták, torkoskodtak, a szegény csibéket meghajszolják, az ártatlan kis cziczát majd holtra ijeszti; és nagyon sajnálom, de nem tagadhatom, hogy volt is ebben egy kis igazság. De azért Snuczi és Puczi nem félhettek semmitől, mert ha az öreg Jutka panaszkodott is, a mama nem akarta rontani Sándorkának a kedvét, tehát a két kutya megmaradt tovább is

és jó dolguk volt, kivéve egy szomorú napon, mikor maguk okozták bajukat.

Történt pedig e napon az, hogy a mézsáros jó friss húst hozott és a mama elcsukta a húst a kamarába. Sándorka azonban látta és addig könyörgött, míg a mama levágott egy jókora darabot Snuczi és Puczi számára. Sándorka előhívta a két kutyát és a konyhaajtónál odadobta nekik a konczot. De épen ekkor az apa valamiért beszólította a szobába.

— No, itt a jó oszonna, osztózatok szépen, mondá és bement.

Az osztózás nem is lett volna nehéz, mert a koncz két darabra volt vágva. De Snuczi úgy gondolkodott, hogy jó volna az egész neki magának. Gyorsan odaugrott tehát és be akarta kapni.

— Ohó, nem addig van az, fele az enyém, morogta Puczi.

És ép oly hirtelen odaugorván, rátette a lábát a konczra.

— Eltakarodjál, mert leharapom a füledet! fenyegeté Snuczi. Én értem először ide, tehát enyém az egész.

— Igazán? No most csak azért sem adok belőle semmit, enyém lesz az egész. Takarodjál, mert leharapom az orrodát!

Még egy ideig civakodtak, egyre mérgesebben, aztán összemarakodtak és akkora zenebonát csaptak, hogy az öreg Jutka kiszaladt a konyhából. A mint a húst meglátta, haragosan kiáltá:

— Tessék, most meg már húst lopnak ezek a gonosz állatok! No megálljatok, majd adok én nektek tolvajkodást!

Fogta a poroló pálczát és a két marakodó kutyát nagy szaporán úgy megverte, hogy ezek rögtön megfélemedtek a konczról, pörlekedésről és sivalkodva futottak az udvar legbátulsó zugába. Onnan látták, hogy az öreg Jutka az ő drága csemegéjüket a macskáknak dobta s ezek javában lakmároztak.

— Hát kellett ez nekünk! sohajtá Snuczi. Nagy oktalanságot követtünk el!

— De még mekkorát! sóhajtá Puczi. Ha békességben megosztozunk, lett volna jó oszonnánk, így meg, mert igazságtalanságot akartunk egymás ellen elkövetni s patvarkodtunk, marakodtunk, elveszett a jó koncz és mi még verést is kaptunk helyette.

Nem tudom, okultak-e Snuczi meg Puczi, de ha van eszök, meggondolják, hogy mindenki megbánja, a ki patvarkodással akar valamihez jutni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXVII. köt. 14-ik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

Pá
Ugar
Szerep
Nará
Tied
Alá
Szél
Nólyom
Ebro
Rontás.

A kezdőbetűkből kiolvasható: *Pusztaszer*, a végső betűkből: *Árpád, Almos*.

Helyesen fejtették meg: Zsitvay Laura, Auer testvérek, Winkle Nándor, Novelly Hajnalka, Szokolovits Iván, Schmidl Miklós, Návay Ilona, Tenner Malvin, Kiss Mariska és Emma, Schwarz Berta és Józsi, Révy Laci, Engelmann Szidi, Magyary Kornél, Adler Miksa és Artur, Viczián Zoltán, Schlesinger testvérek, Vörös Gizella, Jacobovics Leó és Jenő, Horváth Kálmán, Becher Regina, Cserna Erzsike, Gutman Klemiczka, Graus Aladár, Krüszelyi testvérei, Ernst Miklós, Dezsán Péterke, Schvitzer Anna, Klein Jeanette, Hermína, Anna és Rezső, Borbély György, Wiesel Minka és Jenni, Büttner Ferencz, Ehrlich Janka, Hönig Dezső és Jóska, Völgyessy Jenő, Trischler Etelka, Berger Helén, Kiss Margit és Sári, Ferencz Károly, Kövér Miklós, Kleeberg Ödön és Zoltán, Balásfy Irén, Veinberger Etelka, Sarolta és Gyula, Gaál Emma és Elemér, Wollheim Róza, Krieshaber Sándor, Szentés Lajos.

A „Kis Lap” XXVII. köt. 13-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Ernst Miklós, Graus Aladár, Merza nővérek.